



Newsletter

จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

Board TALK

นายประเสริฐ หวังรัตนปราณี

อุปนายกคนที่สาม และประธานคณะกรรมการ
วิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี

“นักบัญชี
จะพัฒนาอย่างไร?
ให้ล้ำหน้า AI ,,



ISSUE 77

May • 2019



Scan QR Code
for Download

HOT UPDATE

- 2 พระราชพิธีบรมราชาภิเษกรัชกาลที่ ๑๐
- 4 ทักทายเปิดเล่ม
โดย นายประเสริฐ หวังรัตนปราณี
- 10 Big Data Analytics
- 12 Single Account & Management Accounting
- 14 ขจัดความต่าง : ปรับเกณฑ์สิทธิสำหรับ
ธุรกรรมเช่าทรัพย์สิน
- 16 คุณพร้อมหรือยัง...กับการตรวจสอบ
รายได้ภายใต้ TFRS 15?



ทรงพระเจริญ

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ
บดินทรเทพยวรางกูร
รัชกาลที่ ๑๐

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า คณะกรรมการ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์



พระราชพิธีบรมราชาภิเษกครั้งที่ 10

สำหรับในปี 2562 นี้ มีอีกหนึ่ง เหตุการณ์ที่จะถูกกล่าวถึงและจารึก ในประวัติศาสตร์คือ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก รัชกาลที่ 10 ถือเป็นพระราชพิธีที่สำคัญ และจะเป็นครั้งแรกของคนรุ่นใหม่ที่จะเห็น พระราชพิธีนี้ เพราะครั้งล่าสุดเกิดขึ้น ในปี พ.ศ. 2493 ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราช พิธีบรมราชาภิเษก กำหนดการพระราชพิธี 3 วันคือ วันที่ 3-5 พฤษภาคม พ.ศ. 2493 การประกอบพระราชพิธีในวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2493 นี้เอง ที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลฯ ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการ “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ที่เราชาวไทยได้ยินค้ำชูมานานเกือบ 70 ปี เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ เราได้รวบรวมข้อมูล อันเป็นประโยชน์มาให้ศึกษาค่ะ

พระราชพิธีบรมราชาภิเษกเป็น พระราชพิธีสำคัญของทุกประเทศที่มี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ด้วยพิธีนี้ เป็นการเฉลิมพระเกียรติยศว่าทรงเป็น พระมหากษัตริย์โดยบริบูรณ์ และเพื่อความ เป็นสวัสดิมงคลของประเทศชาติ และ ราชอาณาจักร

ตามโบราณราชประเพณีของสยาม แม้พระมหากษัตริย์พระองค์ใหม่ทรงครองราชย์ ต่อจากพระมหากษัตริย์ในพระบรมโกศโดยทันที แต่การออกพระปรมาภิไธยจะยังไม่เรียก ขานว่า “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” หากแต่จะออกพระปรมาภิไธยว่า “สมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว” ในระหว่างที่ยังมิได้ทรงประกอบ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก คำสั่งของกษัตริย์ พระองค์ใหม่ใช้ว่า “พระราชโองการ” ก็ยังไม่ เรียกว่า “พระบรมราชโองการ” หรือ ทรงเสด็จฉัตรก็ยังเป็นเพียงฉัตร 7 ชั้น หรือ “พระสัปตปฎลเศวตฉัตร” จะทรงได้รับการ ทูลเกล้าฯ ถวายฉัตร 9 ชั้น หรือ “พระนพปฎลมหาเศวตฉัตร” ต่อเมื่อทรง ประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกแล้ว พระบรมราชอิสริยยศจึงเต็มบริบูรณ์ตามโบราณ ชาติตยราชประเพณี

สำหรับขั้นตอนการพระราชพิธี บรมราชาภิเษกที่ผ่านมา นั้น มีการปรับเปลี่ยน โดยพระมหากษัตริย์แต่ละรัชกาลย่อมทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการปรับเปลี่ยน บางอย่างตามพระราชนิยม ม.ร.ว. แสงสุรีย์ สดาลัย ได้เขียนอธิบายไว้ในหนังสือ พระราชพิธี บรมราชาภิเษกสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ถึงขั้นตอน ของพิธีที่อาจแบ่งแยกออกไปได้เป็น 5 ตอน ดังนี้

1. **ขั้นเตรียมพิธี** มีการทำพิธีตักน้ำและตั้ง พิธีเสกน้ำสำหรับถวายเป็นน้ำอภิเษกและ น้ำสรงพระมูรธาภิเษก กับทำพิธีจารึก พระสุพรรณบัฏ ดวงพระบรมราชสมภพ และแกะพระราชลัญจกรประจำรัชกาล
2. **พิธีเบื้องต้น** มีการเจริญพระพุทธมนต์ ตั้งน้ำวงด้าย จุดเทียนชัย และเจริญ พระพุทธมนต์ ในการพระราชพิธี บรมราชาภิเษก
3. **พิธีบรมราชาภิเษก** มีพิธีสรงพระมูรธาภิเษก แล้วประทับพระที่นั่งอัฐทิศอุทุมพรราชอาสน์ รับน้ำอภิเษก ประทับพระที่นั่งภัทรบิฐ รับถวายสิริราชสมบัติและเครื่องสิริราช กฤทธิภัณฑ์
4. **พิธีเบื้องปลาย** มีการเสด็จออกมหาสมาคม สถาปนาสมเด็จพระราชินี แล้วเสด็จ พระราชดำเนินไปทำพิธีประกาศพระองค์ เป็นศาสนูปถัมภกในพระบวรพุทธศาสนา ถวายบังคมพระบรมศพ พระบรมอัฐิสมเด็จพระ บรมราชบุพการี และเสด็จเฉลิม พระราชมณเฑียร
5. **เสด็จพระราชดำเนินเสวยพระนคร** โดยกระบวนพยุหยาตราทางสถลมารค และชลมารค

ส่วนขั้นตอนพระราชพิธีบรมราชาภิเษก สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีรายละเอียด ในประกาศสำนักพระราชวัง เรื่อง ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีบรม ราชาภิเษก ดังนี้

“เลขาธิการพระราชวัง รับพระราชโองการ เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม ให้ประกาศให้ทราบ โดยทั่วกันว่า โดยที่ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ได้เสด็จเฉลิมถวัลย์ราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ แห่งประเทศไทย ตามคำกราบทูลเชิญของ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่ ประธานรัฐสภา กราบบังคมทูลในนามของ พวงชนชาวไทยนั้น

ทรงพระราชดำริว่า เป็นโอกาสอันควร ที่ได้ประกอบกรพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ตามพระราชประเพณี เพื่อความเป็นสวัสดิ มงคลของประเทศชาติ และราชอาณาจักรให้ เป็นที่ชื่นชมยินดีของประชาชนผู้มีความหวัง ตั้งใจอยู่ด้วยกัน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อม ให้ตั้งการพระราชพิธี บรมราชาภิเษกขึ้น ดังนี้

วันที่ 4 พฤษภาคม พุทธศักราช 2562 พระราชพิธีบรมราชาภิเษก และเสด็จออก มหาสมาคม พระบรมวงศานุวงศ์ คณะองคมนตรี คณะรัฐมนตรี ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เฝ้าทูล ละอองธุลีพระบาทถวายพระพรชัยมงคล จากนั้น พระราชพิธีเฉลิมพระราชมณเฑียร

วันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2562 พระราชพิธีเฉลิมพระปรมาภิไธย พระนามาภิไธย และสถาปนาฐานันดรศักดิ์พระบรมวงศานุวงศ์ จากนั้น เสด็จเสวยพระนคร โดยขบวน พยุหยาตราทางสถลมารค

วันที่ 6 พฤษภาคม พุทธศักราช 2562 เสด็จออก ณ สีหบัญชร พระที่นั่งสุทไธสวรรย์ ปราสาท พสกนิกรเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล จากนั้น เสด็จออก ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท คณะทูตานุทูต และ กงสุลต่างประเทศ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล

ส่วนการเสด็จเสวยพระนคร โดยขบวน พยุหยาตราทางชลมารค ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อม ให้มีขึ้นในช่วงการพระราชพิธี ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ปลายปีพุทธศักราช 2562

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน สำนัก พระราชวัง 1 มกราคม พุทธศักราช 2562”

นักบัญชีจะพัฒนาอย่างไร? ให้ล้ำหน้า AI



AI



การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเข้าสู่ยุค Digital ทำให้เกิดผลกระทบต่อบริษัทและผู้ประกอบการตลอดถึงผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ โดยเฉพาะ AI หรือปัญญาประดิษฐ์ที่ถูกกล่าวถึงอย่างมากมายว่าจะเข้ามาแทนที่มนุษย์

หลาย ๆ ครั้งผมได้เข้าร่วมประชุมกับบุคลากรอาชีพอื่น ๆ มักจะได้รับคำกล่าวที่ว่า “คุณรู้ไหมอีกไม่นานนักบัญชีจะต้องตกงาน เพราะ AI จะเข้ามาทำงานแทน” ช่วงแรกผมยังไม่ได้ศึกษา AI จึงเกิดความวิตกกังวลว่าถ้า AI มีผลกระทบต่อนักบัญชีซึ่งมีสมาชิกทั้งผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชีประมาณ 80,000 รายเศษ ยังไม่รวมนิสิตนักศึกษาที่จบมาในแต่ละปีอีกจำนวนเรือนหมื่น ผมและคุณชัยยุทธ อังศุวิทยา (ผู้ช่วยเลขาธิการสภาวิชาชีพบัญชี) ได้ปรึกษาเพื่อเตรียมการว่าจะพัฒนานักบัญชีอย่างไรจึงจะล้ำหน้า AI ซึ่งจะทำให้นักบัญชีไม่มีวันตกงาน จึงเป็นที่มาของหัวข้อที่จะกล่าวถึงในครั้งนี้ ผมจะพานักบัญชีไปรู้จักคู่แข่งที่น่ากลัวของเราคือ AI

AI (Artificial Intelligence)

“ปัญญาประดิษฐ์” คืออะไร?

ก่อนอื่นจะขอแนะนำให้รู้จักกับ AI

เป็นการพัฒนาเทคโนโลยีโดยอาศัยความรู้ด้านวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ผนวกความรู้ด้านอื่น ๆ เพื่อมาทำงานแทนมนุษย์

การพัฒนา AI จะเป็นเรื่องของ Machine Learning ซึ่งเป็นกระบวนการที่ AI เรียนรู้ข้อมูลเพื่อพัฒนาตัวเอง โดยนำเอาแนวความคิดการทำงานของสมองคนมาใช้ในการ

- วิเคราะห์
- แยกแยะข้อมูล
- แบ่งประเภทของข้อมูล
- แก้ไขปัญหาต่าง ๆ เชิงสถิติ

เทคโนโลยีเริ่มส่งสัญญาณว่าจะเข้าสู่ยุค AI เช่น อินเทอร์เน็ตไร้สาย, Internet of Things (IoT), ระบบ Cloud และยานพาหนะไร้คนขับ เป็นต้น ทุกวันนี้จะเห็นได้ว่าหลายธุรกิจทางด้านเทคโนโลยีได้ทำการลงทุนระบบ AI ตลอดเวลา เช่น Apple, Google, Samsung, Amazon และ Huawei เป็นต้น



ประเสริฐ

นายประเสริฐ หวีรัตน์ปราณี

อุปนายกคนที่สาม และประธาน
คณะกรรมการวิชาชีพด้านการทำบัญชี

จุดแข็งและจุดอ่อนของ AI

นักบัญชีจะก้าวล้ำ AI ได้ ก่อนอื่นจะต้องทราบจุดอ่อนและจุดแข็งของ AI

จุดแข็งของ AI

- ความสามารถในการทำงานซ้ำ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ไม่ซ้ำซ้อน
- ทำงานได้ตลอด 24 ชั่วโมง
- ไม่มีการนัดหยุดงาน
- ระหว่างการทำงานไม่มีเรื่องอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง
- มีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ คัดกรอง แยกแยะ แบ่งกลุ่ม คัดเลือก และค้นหา
- การทำงานแบบ Algorithm กล่าวคือ ความสามารถในการคำนวณและประมวลผลได้อย่างมหัศจรรย์ มีประสิทธิภาพสูง และรวดเร็ว

จุดอ่อนของ AI

- AI ขาดแคลนเรื่อง Soft Skill และ Unstructure เช่น
 - เทคนิคการบริหารจัดการที่ดี
 - การนำประสบการณ์มาใช้ในการแก้ไขปัญหา และตัดสินใจ ในกรณีที่ไม่ใช่เหตุการณ์ปกติ
 - การนำ Lesson Learn มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน
 - เทคนิคในการเจรจาต่อรองและการสื่อสาร ฯลฯ

ตัวอย่าง AI ที่ทำให้ธุรกิจต่าง ๆ เปลี่ยนแปลง

AI จะถูกพัฒนาให้สู่ธุรกิจต่าง ๆ มากที่สุดด้วยเทคโนโลยีที่日新月异 ๆ จึงมีผลกระทบต่อธุรกิจต่าง ๆ เช่น

- ด้านการเงิน
- ด้านการตลาด
- ด้านการศึกษา
- ด้านการแพทย์
- ด้านบริการต่าง ๆ
- ด้านกฎหมาย
- ด้านการผลิต
- ด้านสิ่งพิมพ์ ฯลฯ

ธุรกิจใดที่ปรับตัวไม่ทันก็ต้องออกจากตลาดไป ขณะเดียวกันมนุษย์ไม่มีการปรับตัวในอาชีพของตนก็จะถูก AI แย่งงานไป ไม่เว้นแม้แต่กับบัญชี

นักบัญชีจะปรับตัวอย่างไรจึงจะล้ำหน้า AI

จุดอ่อนที่ AI ไม่มี หรือทำได้ยาก แต่มนุษย์มี ดังนั้นเราต้องพัฒนาอย่าให้ AI ตามทัน

จุดแข็งของ AI มนุษย์จะต้องทำหน้าที่บริหารงาน AI กล่าวคือ ให้ AI ทำรายละเอียด มนุษย์เป็นผู้ต่อยอดในการบริหารจัดการ

นักบัญชีจะเตรียมตัวอย่างไร

1. ต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจโลกของ AI ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง Big Data, Data Analytics, Block Chain, Internet of Things เป็นต้น
- AI ทำงานบนรูปแบบที่กำหนดไว้ (Structure Platform) แต่ AI ไม่สามารถจะรับมือ (Handle) สิ่งที่ไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้ (Unstructure Platform) กล่าวคือ AI ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน แต่นักบัญชีจะต้องมีสิ่งเหล่านี้ ดังนั้นเราต้องให้ AI ทำงานที่เป็นงาน Routine, งานวิเคราะห์ที่ไม่สลับซับซ้อน, งาน Algorithm ให้มากที่สุด เพื่อประหยัดการทำงานของนักบัญชี นักบัญชีจะได้มีเวลาศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ใหม่ เพื่อนำมาต่อยอดจาก AI จะช่วยองค์กรในการบริหารจัดการให้คำแนะนำ วางแผน ตัดสินใจแก้ไขปัญหา เป็นต้น
2. นักบัญชีจะต้องสะสมประสบการณ์จาก Lesson Learn ให้มากที่สุด
3. ต้องรู้ทุกอย่างที่ AI ทำรวมทั้งผลลัพธ์ที่ได้
4. นักบัญชีจะต้องเรียนรู้ศาสตร์หลาย ๆ แขนงแล้วนำมาผสมผสานในการต่อยอด หรือให้ AI ทำงานเพิ่ม
5. นักบัญชีต้องพัฒนาความรู้ด้านต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม
6. ใช้ประโยชน์เรื่องการเจรจาต่อรองและการสื่อสาร
7. สภาวิชาชีพบัญชีให้ความสำคัญแก่นักบัญชี

ท่านนายกสภาวิชาชีพบัญชีได้ให้นโยบายและแนวทางในการช่วยเหลือผู้ประกอบการ ผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชี จึงได้มอบหมายให้คณะกรรมการด้านการทำบัญชีจัดทำ Application SME สบายใจ เพื่อให้ผู้ประกอบการ SME ได้นำไปใช้ทำธุรกรรมและบันทึกบัญชีโดยอัตโนมัติ

งานต่อไปเป็นการต่อยอดโดยนำ Data จากข้อมูลทางบัญชีมาทำ Data Analytics และ AI ต่อไป กล่าวคือเราจะพัฒนาผู้ทำบัญชีจากผู้บันทึกรายการมาเป็นผู้สอบทานบัญชี โดยให้ AI ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และผู้ทำบัญชีนำไปต่อยอดในการช่วยผู้ประกอบการในการบริหารจัดการธุรกิจ และลำดับต่อไปก็จะทำการพัฒนา AI เพื่อช่วยงานของผู้สอบบัญชีเช่นเดียวกัน เพื่อให้ Application เป็น Model ที่สมบูรณ์แบบต่อไป



Update ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี

เรื่อง นิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้บริการด้านการสอบบัญชี หรือด้านการทำบัญชี

....อย่างที่คุณประกอบวิชาชีพบัญชีเข้าใจกันดีว่า นิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้บริการด้านการสอบบัญชีหรือ ด้านการทำบัญชี ต้องมาดำเนินการจดทะเบียนนิติบุคคลต่อสภาวิชาชีพบัญชี... Newsletter ฉบับเดือนพฤษภาคม 2562 ส่วนงานทะเบียน จะมาอัปเดตประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้บริการด้านการสอบบัญชีหรือ ด้านการทำบัญชี ก่อนอื่นส่วนงานทะเบียนขออธิบายหลักเกณฑ์การจดทะเบียน นิติบุคคลกับสภาวิชาชีพบัญชีและการแจ้งรายละเอียด เกี่ยวกับหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามโดยย่อ ดังนี้

ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มาตรา 11 กำหนดให้นิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้บริการ ด้านการสอบบัญชีหรือด้านการทำบัญชีต้องจดทะเบียน ต่อสภาวิชาชีพบัญชี โดยสภาวิชาชีพบัญชีได้มีประกาศ สภาวิชาชีพบัญชี ที่ 3/2558 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ จดทะเบียน การแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับหลักประกัน เพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามของนิติบุคคล ที่ให้บริการด้านการสอบบัญชีหรือด้านการทำบัญชี ซึ่งนิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้บริการด้านการสอบบัญชี หรือด้านการทำบัญชีต้องจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมหลักฐานและชำระค่าดำเนินการภายใน 30 วัน หลังจากการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลที่กรมพัฒนาธุรกิจ การค้า กระทรวงพาณิชย์ และนิติบุคคลต้องแจ้งรายละเอียด เกี่ยวกับหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม ซึ่งได้กำหนดนิติบุคคลต้องดำเนินการต่อทะเบียนนิติบุคคล ทุก 3 ปีนับแต่วันจดทะเบียนพร้อมหลักฐานและชำระ ค่าดำเนินการภายใน 3 เดือนก่อนครบกำหนด 3 ปี และค่าดำเนินการจดทะเบียนนิติบุคคล จำนวน 2,000 บาท และค่าดำเนินการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับหลักประกัน จำนวน 400 บาท

Update



เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2562 สภาวิชาชีพบัญชี ได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 15/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียน การแจ้งรายละเอียด เกี่ยวกับหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคล ที่สาม ของนิติบุคคลที่ให้บริการด้านการสอบบัญชี หรือด้านการทำบัญชี (ฉบับที่ 2) ได้มีการเปลี่ยนแปลง ในส่วนระยะเวลาของนิติบุคคลจากเดิมทุก 3 ปี เป็น 1 ปี ซึ่งประกาศสภาวิชาชีพบัญชีได้กำหนดให้ “นิติบุคคล ต้องดำเนินการต่อทะเบียนนิติบุคคลทุก 1 ปีโดยชำระ ค่าดำเนินการจดทะเบียนนิติบุคคล จำนวน 2,000 บาท ต่อปีนับแต่วันจดทะเบียนพร้อมหลักฐานและชำระ ค่าดำเนินการภายใน 3 เดือนก่อนครบกำหนด 1 ปี โดยให้ นิติบุคคลที่ได้ จดทะเบียนและสถานะ การจดทะเบียนยังไม่ครบ 3 ปี อยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ ใช้บังคับเริ่มดำเนินการต่อทะเบียน นิติบุคคลภายใน 3 เดือน ของปีที่สถานะนิติบุคคลจะครบกำหนด 3 ปี ซึ่งมีผลบังคับ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไป”

สำหรับ News Update ฉบับต่อไป ส่วนงานทะเบียนจะอธิบายถึงเมื่อนิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้บริการด้านการสอบบัญชี หรือด้านการทำบัญชีได้มาดำเนินการจดทะเบียนนิติบุคคลต่อสภาวิชาชีพบัญชีแล้วจะต้องรักษาสถานภาพของนิติบุคคลอย่างไร ทั้งนี้ หากต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่ส่วนงานทะเบียนได้ที่ 0 2685 2524, 2525 และ 2532 หรือ E-mail: fapmember@tfac.or.th หรือ เว็บไซต์ <http://www.tfac.or.th> เมฆนุกฎหมาย หัวข้อ พ.ร.บ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 หรือ ประกาศ สภาวิชาชีพบัญชี หรือ Link

- » พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 >>> <http://bit.ly/2GkKoSM>
- » ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 3/2558 >>> <http://bit.ly/2DsQy2E>
- » ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 15/2562 >>> <http://bit.ly/2UPQhKt>

ข้อมูล ณ วันที่ 1 เมษายน 2562
โดย.. ส่วนงานทะเบียน

EDITOR'S NOTE

สวัสดีสมาชิกทุกท่าน กลับมาพบกันเช่นเคยสำหรับ Newsletter ฉบับเดือนพฤษภาคม ปี 2562 ถือเป็นเดือนแห่งประวัติศาสตร์ที่ประชาชนชาวไทยทุกท่านจะต้องจารึกไว้ในความทรงจำกับพระราชพิธีบรมราชาภิเษกของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พระมหากษัตริย์ไทยรัชกาลที่ 10 แห่งราชวงศ์จักรี พระราชพิธีสำคัญที่ได้รับการสืบทอดมายาวนานหลายร้อยปี เราในฐานะประชาชนชาวไทยขอร่วมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และเป็นกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ร่วมจัดงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษกที่จะเกิดขึ้นนี้

สำหรับ Newsletter ฉบับนี้ ได้รับเกียรติจาก **นายประเสริฐ หวังรัตนปราณี** อุปนายกคนที่สาม และประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชี ด้านการทำบัญชี มากล่าวทักทายเปิดเล่ม พร้อมอัปเดต “นักบัญชีจะพัฒนาอย่างไร? ให้ล้ำหน้า AI” นอกจากนี้ยังมีข่าวสารและบทความที่น่าสนใจอีกมากมาย อาทิ Big Data Analytics, Single Account & Management Accounting, ขจัดความต่าง : ปรับเกณฑ์สิทธิสำหรับธุรกรรมเช่าทรัพย์สิน, คุณพร้อมหรือยัง...กับการตรวจสอบรายได้ภายใต้ TFRS 15? และ TFRS 16 ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาแล้ว และเนื้อหาอื่น ๆ อีกมากมายติดตามได้ภายในเล่มค่ะ ทั้งนี้หากท่านต้องการเสนอแนะหรือติชม จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี สามารถส่งมาได้ที่ E-mail : fapnewsletter@tfac.or.th

ที่ปรึกษา

- คณะอนุกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ สภาวิชาชีพบัญชี วาระปี 2560-2563
- ภูษณา แจ่มแจ้ง ผู้อำนวยการสภาวิชาชีพบัญชี

คณะผู้จัดทำ

- สาวิตา สุวรรณกุล ผู้จัดการส่วนสื่อสารองค์กร
- เจียรนัย รัตนประทุม เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร
- จิราวัฒน์ เพชรชู เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร
- สุขุมมาลย์ แก้วสนั่น เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร

วัตถุประสงค์

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี มิใช่การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหา ตัวเลข รายงาน หรือ ข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มี ความรับผิดชอบในเสียหายใด ๆ ไม่ว่าเป็นผลโดยตรงหรือทางอ้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในเอกสารฉบับนี้ไปใช้

กำหนดเวลา เผยแพร่เป็นรายเดือน (ทุกต้นเดือน)

ข้อมูลติดต่อ Tel : 02 685 2514, 02 685 2567

Facebook <https://www.facebook.com/TFAC.FAMILY>

LINE ID @tfac.family



พู่กันจากสภาวิชาชีพบัญชีเข้าร่วมงานเสวนา “บัญชีเดียว ตีจริงหรือ”

เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2562 พ.ศ. ดร.ธีรชัย อรุณเรืองศิริเลิศ กรรมการและประธานคณะอนุกรรมการด้านการพัฒนาวิชาชีพบัญชี เป็นตัวแทนจากสภาวิชาชีพบัญชี ร่วมเป็นวิทยากรในงานเสวนา “บัญชีเดียว ตีจริงหรือ” ณ ห้องพระอุเทน 1 ชั้น 2 อาคารกรมสรรพากร

โดยมี ดร.เอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ อธิบดีกรมสรรพากร เป็นประธานในการเปิดงาน ภายในงานมีการเสวนาวิธีการลงทะเบียนแจ้งใช้สิทธิ ตามพระราชบัญญัติยกเว้นเบี้ยปรับเงินเพิ่มภาษีอากรและความรับผิดชอบทางอาญา เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2562

พ.ศ.ดร.ธีรชัย กล่าวว่าการจัดทำบัญชีชุดเดียวเป็นสิ่งที่ง่ายและใช้ต้นทุนน้อยกว่า เพราะที่ผ่านมามีการทำบัญชีหลายชุด มีความยุ่งยาก ก่อให้เกิดปัญหาไม่ว่าจะเป็นการลาออกจากงานของนักบัญชี การทุจริตภายในองค์กร การถูกตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่กรมสรรพากร และที่สำคัญต้นทุนที่สูงขึ้นจากการทำบัญชีหลายชุดซึ่งสูงกว่าต้นทุนจากการจัดทำบัญชีเดียว นอกจากนี้ การที่บริษัทถือเงินสดไว้มากเกินความจำเป็นเพื่อเลี่ยงการส่งข้อมูลสถานะทางการเงินของธนาคารไปให้กรมสรรพากรนั้น จะส่งผลเสียมากกว่าผลดี กล่าวคือ ผู้สอบบัญชีของบริษัทอาจมีข้อสังเกตเกิดความสงสัยในการทำธุรกรรม ความไม่โปร่งใส ซึ่งอาจส่งผลต่อการไม่รับรองงบการเงินได้



นายกสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมด้วย
คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่ ร่วมส่งน้ำพระ
เนื่องในเทศกาลสงกรานต์

เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2562 นายจักรกฤตย์ พาราพันธกุล นายกสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมด้วย คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี และเจ้าหน้าที่ ร่วมส่งน้ำพระ เนื่องในโอกาสเทศกาลสงกรานต์ ประจำปี 2562 เพื่อความเป็นสิริมงคลและร่วมสืบสานวัฒนธรรม

ประเพณีไทย ทั้งนี้สภาวิชาชีพบัญชี ได้จัดเตรียมจุดสำหรับให้ สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ร่วมส่งน้ำพระ ณ เคาน์เตอร์ บริการสมาชิก ชั้น 1 อาคาร สภาวิชาชีพบัญชี



การประชุม ASEAN Federation Of Accountants
Council Meeting (AFA Council Meeting)
ครั้งที่ 128 ณ ประเทศอินโดนีเซีย

เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2562 ที่ผ่านมา สภาวิชาชีพบัญชี ในฐานะองค์กรวิชาชีพของประเทศไทย ซึ่งเป็นสมาชิกของ ASEAN Federation of Accountants (AFA) นำโดย นางจารุวรรณ เรืองสวัสดิพิงค์ เลขาธิการสภาวิชาชีพบัญชี และ ผศ. ดร.ธีรชัย อรุณเรืองศิริเลิศ ประธานคณะอนุกรรมการพัฒนาวิชาชีพบัญชี ได้เข้าร่วมการประชุม AFA Council Meeting ครั้งที่ 128 ที่ประเทศอินโดนีเซีย โดยในการประชุมได้มีการพิจารณา AFA Strategic Plan 2019-2023 ซึ่งจะเป็นแผนงานที่ AFA ประสงค์จะยกระดับการประกอบวิชาชีพบัญชีในภูมิภาคอาเซียนไปสู่ระดับสากลและให้ความร่วมมือกับองค์กรวิชาชีพบัญชี

ต่าง ๆ ในระดับสากลเพื่อพัฒนา ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และ ส่งเสริมนักธุรกิจให้เศรษฐกิจของภูมิภาคมีความมั่นคงและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

ผู้แทนสภาวิชาชีพบัญชี ได้เข้าร่วมงานสัมมนา IAI – AFA – IAESB International Conference 2019 ณ Bali Nusa Dua Convention Centre ระหว่างวันที่ 11 – 12 เมษายน 2562 ซึ่งในงานสัมมนาครั้งนี้ จัดขึ้นภายใต้ธีม Competencies for the future : Professionalism of accountants in the disruption era โดยมีใจความที่เน้นให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีเพิ่มทักษะในการสื่อสารและการทำงานที่เกี่ยวข้องในยุคดิจิทัล



ร่วมถวายแจกันดอกไม้ และลงนามถวาย
พระพรชัยมงคล พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 9

เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2562 นายจักรกฤตย์ พาราพันธกุล นายกสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมด้วย ภรรยา และนางสุวิมล กฤตยาเกียรติ์ นางดารินทร์ หยกไพศาล คณะกรรมการ สภาวิชาชีพบัญชี นำคณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ สภาวิชาชีพบัญชี เข้าทูลเกล้าฯ ถวายแจกันดอกไม้ พร้อมลงนามถวายพระพรชัยมงคล หน้าพระฉายาลักษณ์

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ด้วยความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ขอให้ทรงหายจากพระอาการประชวร และทรงมีพระพลานามัย สมบูรณ์แข็งแรง ณ อาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย



“ความรู้นั้นสำคัญยิ่งใหญ่มาก เพราะเป็นปัจจัยให้เกิดความฉลาด
ความสามารถและความเจริญก้าวหน้า มนุษย์จึงควรพัฒนาความรู้อย่างไม่จบสิ้น”

พระบรมราชาชาวก

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

วารสารสภาวิชาชีพบัญชี

(Journal of Federation of Accounting Professions : JFAC)



สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตระหนักถึงความสำคัญ
ของการเสริมสร้างและพัฒนาความรู้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ให้มีความเป็น
มืออาชีพ ร่วมสมัย เป็นสากล และมีจรรยาบรรณ ดังวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้
โดยพันธกิจที่สำคัญประการหนึ่งของสภาวิชาชีพบัญชีคือ

“การพัฒนาและส่งเสริมความรู้ทางการบัญชี
และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี
ให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ
เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนเศรษฐกิจของประเทศ”

ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามพันธกิจดังกล่าว สภาวิชาชีพบัญชี
จึงได้จัดทำวารสารสภาวิชาชีพบัญชี (Journal of Federation of Accounting
Professions: JFAC) ในรูปแบบข้อมูลระบบออนไลน์ (Online Based Electronic
Journal) เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการบัญชี
การตรวจสอบ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ
วิชาชีพบัญชี สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิด
ประโยชน์ต่อไป โดยสภาวิชาชีพบัญชีได้เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีภาคด้วยความรู้
และประสบการณ์จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี มาร่วมเป็นที่ปรึกษา
และกองบรรณาธิการวารสารสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อให้กระบวนการพิจารณา
กลั่นกรองบทความมีคุณภาพมาตรฐานและได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย
ทุกฝ่าย

ทั้งนี้ วารสารสภาวิชาชีพบัญชีมีกำหนดออก
ปีละ 3 ฉบับ สภาวิชาชีพบัญชีจึงขอเชิญชวนเพื่อน
สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถศึกษาค้นคว้าและติดตาม
อ่านวารสารสภาวิชาชีพบัญชีฉบับปฐมฤกษ์ ปีที่ 1
ฉบับที่ 1 (มกราคม - เมษายน 2562) ได้ตั้งแต่บัดนี้
เป็นต้นไป และขอเรียนเชิญทุกท่านร่วมเป็นส่วนหนึ่ง
ในการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีของไทย ด้วยการ
ส่งบทความวิชาการหรือบทความวิจัยที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ
บัญชีทุกแขนงมาเผยแพร่ลงในวารสารสภาวิชาชีพบัญชี
ได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เพื่อให้ความรู้มีการเผยแพร่
ในวงกว้างและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพ
บัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป



สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าหรือ
ส่งบทความวิชาการ หรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์
ลงในวารสารสภาวิชาชีพบัญชีสามารถศึกษาข้อมูลและ
รายละเอียดได้ที่ [https://www.tci-thaijo.org/index.
php/JFAC/index](https://www.tci-thaijo.org/index.php/JFAC/index) หรือ <https://www.tfac.or.th>

โดย.. พศ.ชวัญหทัย มิตรภานนท์
ผู้ช่วยบรรณาธิการวารสารสภาวิชาชีพบัญชี



พศ.เมตตา เสมสมบุรณ์
ผู้ช่วยบรรณาธิการวารสารสภาวิชาชีพบัญชี





Big Data Analytics

เราคงจำกันได้ว่าท่านอธิบดีกรมสรรพากรคนปัจจุบันได้ให้สัมภาษณ์สื่อไว้ว่า “ในปี 2563 จะใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI ในการวิเคราะห์การจับเก็บภาษี จากข้อมูล Big Data” เรื่องของ AI เราเคยเขียนกันไปแล้วว่ามันคืออะไรและเกี่ยวกับวงการบัญชีอย่างไร วันนี้เลยมาแนะนำให้รู้จักกับ การวิเคราะห์การจับเก็บข้อมูลจาก Big Data หรือ Big Data Analytics ซึ่งดูจะเป็นคำที่ไม่คุ้นเคยกับนักบัญชีเลย เพราะเรามักอ่านผ่าน ๆ จากแหล่งข่าวต่าง ๆ ว่ากิจการโน้นนี่นั้น จะวางแผนจะใช้ Big Data กับการตลาดและการขาย แต่อันที่จริง Big Data ได้ถูกนำไปใช้ในทุกวงการเรียบร้อยแล้ว สำหรับวงการบัญชี อาจจะเป็นระยะต้น ๆ แต่จะเข้มข้นขึ้นเรื่อย ๆ เราจึงควรจะมาทำความรู้จักกันเสียแต่เนิ่น ๆ

Big Data คืออะไร

Big Data คือ ข้อมูลขนาดใหญ่ (Volume) ที่มีและมาจากหลากหลายแหล่งและรูปแบบ เช่น ข้อมูลเป็น ข้อความ ภาพ เสียง วิดีโอหรืออื่น ๆ (Variety) มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต้องใช้ความเร็วในการประมวลผล ลองนึกถึงในแต่ละวินาที ข้อมูลเฉพาะใน Social Media ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปขนาดไหน (Velocity) และมีความไม่ชัดเจน เพราะยังเป็นข้อมูลดิบจำนวนมากมายอยู่ การจะนำข้อมูล Big Data มาใช้ประโยชน์ได้ จึงต้องนำมาผ่านกระบวนการวิเคราะห์ (Big Data Analytics)

การทำโครงการ Big Data คือ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลให้ได้มากที่สุด มิใช่เพียงการเก็บข้อมูลเอาไว้เฉย ๆ เท่านั้น การเริ่มทำโครงการที่ดีที่สุด คือ การเริ่มจากการระบุปัญหา เพื่อนำปัญหานั้น ไปเป็นตัวตั้งต้นสำหรับการสร้าง Solution หรือ ทางออกต่อไป แต่หากไม่สามารถระบุปัญหาได้ การทำโครงการทั้ง ๆ ที่ยังไม่เห็นปัญหา อาจจะเป็นการเพิ่มภาระงาน หรืออาจจะเป็นการสร้างปัญหาเพิ่มเติมก็อาจจะเป็นได้ (Cr. www.coraline.co.th)

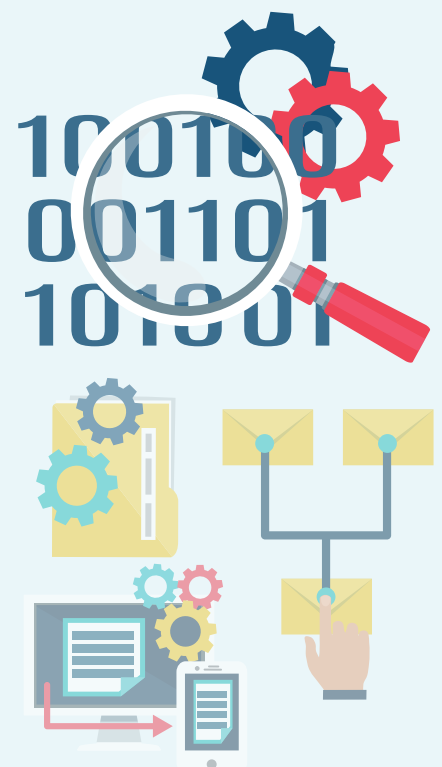
ในวงการบัญชี ได้มีการนำ Big data Analytics มาใช้งาน ดังต่อไปนี้

1. การตรวจสอบภาษี

เราลองนึกภาพแบบง่าย ๆ ว่าถ้าเจ้าหน้าที่สรรพากรสนใจ ว่านาย ก. มีการเสียภาษี ถูกต้อง ครบถ้วนหรือไม่ ถ้าเป็นในยุคก่อน อย่างเก่งก็ต้องเอาข้อมูลการยื่นภาษี มาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่นาย ก. ถูกหัก ณ ที่จ่ายไว้

แต่กรณีที่ท่านอธิบดีบอกว่าจะตรวจภาษีด้วย Big Data Analytics นั้นหมายถึง แค่ จนท. ค้นหา ชื่อของ นาย ก. ข้อมูลที่วิเคราะห์จาก Big Data จะดึงข้อมูลของ นาย ก. ที่ปรากฏในทุกแหล่งของประเทศไทย มาให้หมดเลย ว่านาย ก. มีแหล่งรายได้จากที่ใดบ้าง มีทรัพย์สินอะไรบ้าง มีพฤติกรรมการใช้ชีวิตอย่างไร เช่น ในแต่ละปี ไปเที่ยวประเทศต่างประเทศที่ไหนกี่ครั้ง มีรถกี่คัน มีบ้านกี่หลัง เวลาเข้ากวดตาดคารแต่ละม้อเฉลี่ยกี่บาท ฯลฯ แล้วเอาข้อมูลเหล่านี้มาเปรียบเทียบกับภาษีเสียภาษี ว่าเหมาะสมหรือไม่ คราวนี้ท่านคงไม่อยากนึกต่อว่ากรณีนิติบุคคล การวิเคราะห์ของ Big Data จะนำหาวาดเสียวกว่านี้ขนาดไหน

ดังนั้น หน่วยงานตรวจจับภาษีในประเทศที่เจริญแล้ว ได้ใช้ประโยชน์จาก Big Data Analytics มาใช้งานในหลาย ๆ ด้าน เช่น ตรวจหาความผิดปกติของผู้เสียภาษี คำนวณประมาณการที่จะจัดเก็บภาษีได้จากพื้นที่ต่าง ๆ ขยายฐานภาษีไปยังแหล่งใหม่ ๆ รวมไปถึงความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเงินได้ของผู้เสียภาษีกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก



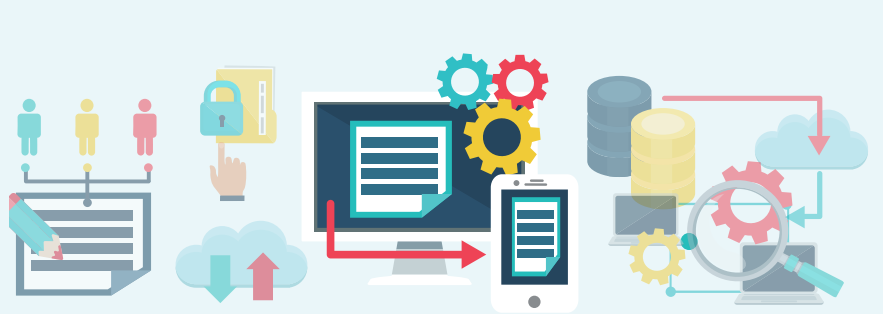
2. ภัยใช้บริหาร

เนื่องจากกระบวนการของ Big Data ต้องการบุคคลากรจาก 3 ฝ่าย 1. Data Engineer 2. Data Scientist และ 3. Data Analyst ดังนั้น ในเชิงบัญชี นักบัญชีสามารถอยู่ในกระบวนการนี้ ด้วยการเป็น Data Analyst โดยการใช้ Big Data Analytics ในเชิงบัญชีบริหาร สำนักงานบัญชีหรือนักบัญชีภายใน ไม่เพียงแต่จะสามารถช่วยวิเคราะห์ ในเชิงลึก แต่ยังสามารถ รวบรวมข้อมูล ในวงกว้างจากอุตสาหกรรมเดียวกัน เพื่อนำมาเป็น Benchmark วางแผน เชิงกลยุทธ์ได้อีกด้วย



3. การสอบบัญชี

ในวงการสอบบัญชีนั้น ระดับ Big 4 ได้มีการนำมาใช้แล้ว ว่ากันว่าด้วยความสามารถของ Big Data Analytics จะเปลี่ยนโฉมการสอบบัญชี จากวิธี Sampling Audit เป็น 100% Audit และจะสามารถช่วยวิเคราะห์เจาะลึก ถึงปัญหาและความเสี่ยงด้านต่างของลูกค้า แต่ละรายโดยไม่ต้องจ้างผู้เชี่ยวชาญ



4. สำนักงานบัญชี

ในอนาคตอันใกล้นี้ เนื่องจากงานพื้นฐานเดิม ๆ ของสำนักงานบัญชีจะถูกแทนที่ด้วย เทคโนโลยีใหม่ ๆ และต้องเปลี่ยนบทบาทมาเป็นที่ปรึกษา และบริการหนึ่งที่มาแรง ของสำนักงานบัญชีในต่างประเทศคือ Data Analytics แต่จะต้องเสริมทัพด้วยการว่าจ้าง Data Engineer และ Data Scientist ในการรวบรวม วางระบบการวิเคราะห์และประเมินผลการวิเคราะห์ เพื่อให้กับบัญชีสามารถนำผลของมันมาใช้ในการวางแผน วางกลยุทธ์ธุรกิจต่อไป

อย่างไรก็ตาม การจะใช้ประโยชน์จาก Big Data Analytics นั้น ต้องมีเงินลงทุนมหาศาล ขณะนี้จึงนิยมใช้ในองค์กรขนาดใหญ่เท่านั้น สำหรับองค์กรขนาดย่อมคงต้องรอให้เทคโนโลยีมีราคาถูกลงก่อน จึงจะได้จับต้องกัน อย่างไรก็ตาม รู้ไว้ใช่ว่า เพื่อใครพูดถึง Big Data เราจะได้ร่วมวงเสวนาได้ว่าในวิชาชีพพรากมีใช้เหมือนกัน



โดย..นางสาวศิริรัฐ ซิตเวชการ
กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการวางระบบบัญชี



Single Account & Management Accounting

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังตื่นตัวกับปรับปรุงระบบบัญชีหรือรายงานทางการเงินสำหรับกิจกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) ให้เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงภาพประกอบการและฐานะทางการเงินที่แท้จริง หรือที่เรียกกันว่า **‘บัญชีชุดเดียว’** (Single Account) ที่หน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน กำลังให้ความสนใจอย่างมากโดยเฉพาะ

กรมสรรพากร ที่ได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่ได้นั้น มาใช้ในระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ที่จะทำให้ระบบการจัดภาษีของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และลดการใช้วิจารณญาณ (Subjective) ในการดำเนินการจัดเก็บภาษี โดยนำระบบการตรวจสอบการจัดเก็บภาษี แบบ (Risk Based Audit : RBA) ทำให้การจัดเก็บภาษี เป็นธรรมมากขึ้นและลดการทุจริต

นอกจากนั้นรัฐบาลก็จะได้รับประโยชน์ในการบริหารงบประมาณประเทศ กล่าวคือ เมื่อมีข้อมูลทางการเงินของระบบเศรษฐกิจที่เป็นจริงและสะท้อนผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินที่แท้จริง ย่อมทำให้ข้อมูลที่ทางรัฐบาลได้รับนั้นสามารถนำมาเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนนโยบายของประเทศด้านต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่ทำให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณอย่างผิดพลาดไม่ตรงตามความต้องการของประเทศ

จากแนวความคิดนี้ ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐโดยเฉพาะกรมสรรพากร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และสภาวิชาชีพบัญชี ได้ร่วมมือกันผลักดันให้เกิดพระราชกำหนด ยกเว้นและสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากร

ตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2558 โดยเป็นการเปิดโอกาสให้ SMEs ในประเทศไทยได้แก้ไขปรับปรุงรายงานทางการเงินให้ตรงตามความเป็นจริงโดยยกเว้นภาษีอากร และยกเว้นการตรวจสอบภาษี

นอกจากนั้นในเวลาต่อมาในปี **2562** นี้ ก็ได้มีการออกพระราชบัญญัติ ยกเว้นเบี้ยปรับเงินเพิ่มภาษีอากรและความรับผิดทางอาญาเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากร

ตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2562 เพื่อสนับสนุน SMEs อีกครั้งหนึ่ง เพื่อเปิดโอกาสให้ SMEs ปรับปรุงรายงานทางการเงินและภาษี ให้สะท้อนภาพความเป็นจริง และเป็นการผลักดันให้ SMEs ได้ดำเนินการยื่นภาษีผ่านระบบเทคโนโลยีของทางกรมสรรพากร ซึ่งจะช่วยให้สรรพากรสามารถนำข้อมูลที่ได้นั้นมาใช้ในระบบ Data Analytics และ AI ต่อไปในอนาคตได้ตามวัตถุประสงค์





เหตุการณ์ดังกล่าว มีผลทำให้การบัญชีบริหารที่ดูเหมือนจะไม่ค่อยได้รับความสนใจและความสำคัญสำหรับ SMEs เริ่มมีบทบาทมากขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาระบบบัญชีบริหารที่กิจการ SMEs ใช้ นั้นมักจะเป็นข้อมูลด้านการเงินที่ผู้ประกอบการเป็นผู้เก็บรวบรวมเอง และไม่ได้ใช้ข้อมูลตามรายงานทางการเงิน ทำให้การบริหารงานของผู้ประกอบการนั้นอาจเกิดการผิดพลาดและเกิดความสับสนได้

ยกตัวอย่างเช่น ถ้ากิจการวางแผนเกี่ยวกับเรื่องกระแสเงินสด ก็จะต้องมีการทำข้อมูลอีกหนึ่งชุดแยกจากรายงานทางการเงินที่นำส่งทางรัฐบาล (เนื่องจากรายงานทางการเงินที่นำส่งรัฐบาลนั้นไม่ได้แสดงข้อมูลที่แท้จริง เพื่อหลบเลี่ยงภาษี เป็นต้น) เพื่อใช้ในการบริหารจัดการธุรกิจของตนเอง ทำให้ต้องมีข้อมูลหลายชุด

นอกจากนั้นการติดต่อธุรกิจไม่ว่าการทำข้อตกลงการซื้อขาย การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน ผู้ประกอบการก็ต้องเตรียมข้อมูลเพิ่มเติมมากมาย เพื่อนำเสนอต่อสถาบันการเงินเพื่อพิสูจน์ว่ากิจการของตนมีประสิทธิภาพและศักยภาพด้านเครดิตต่อการขอสินเชื่อมากกว่าข้อมูลในรายงานทางการเงินแบบทางการที่นำส่งรัฐบาล

ดังนั้น เมื่อมีการผลักดันเรื่องบัญชีชุดเดียวนี้ขึ้น ทำให้การบัญชีบริหารกลับมา มีบทบาทมากขึ้นต่อ SMEs ซึ่งจะทำให้ระบบบัญชีบริหารสามารถช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจดำเนินกลยุทธ์ในทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งกระบวนการบริหารจัดการ ด้านการวางแผน ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลจางบการเงินมาใช้เป็นฐานในการจัดทำงบประมาณ ทำให้งบประมาณที่ได้มีประโยชน์ต่อการวางแผนในการดำเนินกลยุทธ์ของกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถนำมาใช้จัดทำแผนทางธุรกิจเพื่อนำเสนอต่อสถาบันการเงินเพื่อขอสินเชื่อ

นอกจากนี้ในการควบคุมติดตามในการบริหารจัดการธุรกิจ ผู้ประกอบการสามารถใช้ข้อมูลที่เกิดจากรายงานทางการเงินที่นำเสนอข้อมูลที่แท้จริงมาเป็นผลประกอบการเทียบกับงบประมาณที่ตั้งไว้ ทำให้สามารถวิเคราะห์ความต่าง (Variance Analysis) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังสามารถใช้เทคนิคทางบัญชีบริหารมากมายมาสนับสนุนในการบริหารจัดการ เช่น เทคนิค Management by Exception หรือแม้กระทั่งการนำการบัญชีตามความรับผิดชอบ (Responsibility Accounting) มาใช้เพื่อวัดผลงาน ทำให้เกิดการปรับปรุงพัฒนากิจการอย่างต่อเนื่อง ยิ่งกว่านั้น จากการศึกษาที่มีการบันทึกข้อมูลตามความเป็นจริงทำให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การวิเคราะห์คู่แข่ง การวิเคราะห์ลูกค้า การวัดผลแบบองค์รวม เป็นต้น

การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีด้านสารสนเทศอย่างมากในปัจจุบัน ส่งผลให้ SMEs จะต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่รอดมั่นคง และยั่งยืน การที่ SMEs จะทำได้นั้น จะต้องอาศัยการบัญชีบริหาร ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้บริหารหรือผู้ประกอบการที่จะทำให้สามารถตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การที่จะทำให้ผู้บริหารมีเครื่องมือด้านการบัญชีบริหารที่มีประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องอาศัยการเก็บข้อมูลรวมถึงการรายงานข้อมูลตามความเป็นจริงซึ่งเหตุการณ์การผลักดันเรื่องการบัญชีชุดเดียว จึงเป็นโอกาสที่ดีของ SMEs ที่จะได้เริ่มต้นปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการผ่านการใช้ระบบบัญชีบริหาร เพื่อให้สามารถแข่งขัน อยู่รอดได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน ในสภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมหาศาลในปัจจุบัน นอกจากนี้ จะเป็นการเปิดโอกาสให้ SMEs สามารถใช้ประโยชน์จากระบบการบัญชีบริหารได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ อันจะทำให้ SMEs ของประเทศไทยได้เปลี่ยนไปเป็นกิจการที่มีผลงานยอดเยี่ยม (High Performance SMEs) ซึ่งในที่สุดแล้วจะส่งผลความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป



โดย.. พศ. ดร.รัชชัย อรุณเรืองศรีเลิศ
ประธานคณะกรรมการ ด้านการพัฒนาวิชาชีพบัญชี

ขจัดความต่าง : ปรับเกณฑ์สิทธิสำหรับธุรกรรมเช่าทรัพย์สิน

สำหรับผู้ที่ทำบัญชีแล้ว สิ่งสำคัญนอกจากการจัดทำงบการเงิน ยังมีหน้างานภาษีโดยเฉพาะด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล จะพบว่ามีกรรับรู้อาจด้านบัญชีและทางภาษีที่แตกต่างกันในหลาย ๆ เรื่อง ทำให้ต้องทำการปรับปรุงจากด้านบัญชีให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้การนำส่งภาษีอากรถูกต้อง ครบถ้วน โดยผู้ที่บัญชีกำลังเข้าสู่ช่วงของการนำส่งภาษีเงินได้นิติบุคคลที่กำลังจะถึงนี้

หนึ่งเรื่องที่เคยมีความต่างจากการรับรู้รายได้และรายจ่ายของบริษัทที่มีธุรกรรมเช่าทรัพย์สิน ซึ่งกรมสรรพากรได้ออก ท.ป. 299/2561 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2561 เพื่อขจัดความต่าง

และให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยปรับปรุงเกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีธุรกรรมเช่าทรัพย์สิน ทั้งด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่าเพื่อให้เป็นไปในแนวทางที่สอดคล้องกัน มีผลบังคับใช้ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป โดยขอเปรียบเทียบให้เห็นทั้งด้านมาตรฐานบัญชี และคำสั่งกรมสรรพากรที่เปลี่ยนแปลง มีสาระสำคัญดังนี้



มาตรฐานบัญชีฉบับที่ 17

สัญญาเช่าดำเนินงาน

ต้นผู้ให้เช่า

ผู้ให้เช่าต้องรับรู้รายได้ค่าเช่าจากสัญญาเช่าดำเนินงานด้วยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

เว้นแต่จะมีเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบซึ่งสะท้อนถึงระยะเวลาที่ผู้ให้เช่าได้รับประโยชน์ที่ลดลงจากสินทรัพย์ที่ให้เช่าที่ดีกว่า

ต้นผู้เช่า

ผู้เช่าต้องรับรู้จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า นอกจากนี้จะมีเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบซึ่งสะท้อนถึงระยะเวลาที่ผู้เช่าได้รับประโยชน์ได้ดีกว่า



หลักเกณฑ์เดิม ท.ป. 155/2549

ต้นผู้ให้เช่า

3.4 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งประกอบกิจการให้เช่าทรัพย์สิน ให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยบริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องนำรายได้ค่าเช่าหรือค่างวดและรายจ่ายที่เกี่ยวข้องมารวมคำนวณเป็นรายได้และรายจ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามส่วนแห่งระยะเวลาการให้เช่าทรัพย์สิน

ต้นผู้เช่า

การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งเป็น ผู้เช่าทรัพย์สิน ให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจะต้องนำรายจ่ายค่าเช่าหรือค่างวดและรายจ่ายที่เกี่ยวข้องมารวมคำนวณเป็นรายจ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

NEW

หลักเกณฑ์ใหม่ ท.ป.299/2561

ต้นผู้ให้เช่า

3.4 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการให้เช่าทรัพย์สิน ให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องนำรายได้ค่าเช่าหรือค่างวดและรายจ่ายที่เกี่ยวข้องมารวมคำนวณเป็นรายได้และรายจ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามส่วนแห่งระยะเวลาการให้เช่าทรัพย์สินหรือตามเกณฑ์อื่นที่เหมาะสมตามวิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไป

ต้นผู้เช่า

การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งเป็น ผู้เช่าทรัพย์สิน ให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องนำรายจ่ายค่าเช่าหรือค่างวดและรายจ่ายที่เกี่ยวข้องมารวมคำนวณเป็นรายจ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามส่วนแห่งระยะเวลาการเช่าทรัพย์สินหรือตามเกณฑ์อื่นที่เหมาะสมตามวิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไป

กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองได้เลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อคำนวณรายได้และรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้แล้วให้ใช้วิธีนั้นตลอดไป เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงจากอธิบดีกรมสรรพากร



จะเห็นได้ว่าจาก ท.ป. 155/2549 ด้านผู้ให้เข้ากำหนดเนื้อหาเช่นเดียวกับที่มาตรฐานบัญชีกำหนด ปัญหาอยู่ที่ด้านผู้เข้าที่กำหนดเนื้อหาต่างไป คือ ไม่ได้กำหนดให้ “**คำนวณเป็นรายจ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามส่วนแห่งระยะเวลาการเช่าทรัพย์สิน**” แต่กำหนดเป็น “**คำนวณเป็นรายจ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีนั้น**” ทำให้เกิดความต่างของบัญชีและภาษีอากร เนื่องจากการคำนวณตลอดทั้งอายุสัญญาเข้ากับแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี มีโอกาสที่จะเกิดการรับรู้ด้วยยอดเงินที่ไม่เท่ากันระหว่างบัญชีกับภาษี ส่งผลให้ต้องทำการปรับปรุงเพื่อนำส่งภาษีเงินได้นิติบุคคลเกิดความยุ่งยาก รวมถึงเกิดการตีความที่แตกต่างกันไป

ท.ป. 299/2561 จึงเป็นการปรับเนื้อหาเพื่อให้ด้านภาษีมีความสอดคล้องกับด้านบัญชี ลดภาระให้กับผู้ทำบัญชีโดย

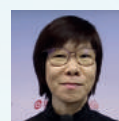
ต้นผู้เช่า ระบุให้เป็นไปในทางเดียวกับที่มาตรฐานบัญชีกำหนด โดยปรับจาก “**ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี**” ขยายความเพิ่มเป็น “**ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ตามส่วนแห่งระยะเวลาการเช่าทรัพย์สิน**” ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกันทั้งด้านผู้ให้เช่า และ ผู้เช่า ด้วย

และฉบับนี้ ทั้งด้านผู้ให้เช่าและผู้เช่า ยังเพิ่มเติมด้วยข้อความ “**หรือตามเกณฑ์อื่นที่เหมาะสมตามวิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไป**”

ซึ่งตามที่เรารวบรวมแล้วว่า มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า (IFRS16) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 นั้น มีผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการรับรู้ทางบัญชีอีกครั้ง จะเห็นได้ว่าผู้ทำบัญชียังต้องเผชิญกับความต่างด้านบัญชีกับภาษี



มากขึ้นเรื่อย ๆ จากการที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ ๆ กทยออกมามีผลบังคับใช้ ในฐานะผู้ทำบัญชีต้องเตรียมพร้อมอยู่เสมอที่จะต้องทำความเข้าใจให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะมาถึง เพื่อให้การดำเนินการทั้งด้านบัญชีและภาษีอากรถูกต้องตามที่กำหนด



โดย..นางสุรณิ ทิวากรพรรณราย

กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีภาษีอากร

คุณพร้อมหรือยัง... กับการตรวจสอบรายได้ภายใต้ TFRS 15?

ตั้งแต่ปีก่อน กิจการที่ใช้ TFRS for PAEs ในการจัดทำงานการเงินเริ่มต้นตัวเกี่ยวกับ TFRS 15 รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า เพื่อเตรียมการให้พร้อมสำหรับการนำมาใช้ในปีนี้ ส่งผลกระทบต่อผู้สอบบัญชีต้องเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน อะไรที่ผู้สอบบัญชีต้องคำนึงถึงบ้างในแต่ละขั้นตอนการตรวจสอบ มาหาคำตอบกัน:

TFRS 15 ทำให้หลาย ๆ ธุรกิจต้องมองรายได้ด้วยวิธีใหม่ เพราะมาตรฐานนั้นส่งผลต่อทั้งการบริหารธุรกิจและระบบควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้ว่าจะรับรู้จำนวนเท่าไรและเมื่อใด และแน่นอนเมื่อกระทบรายได้ก็ย่อมส่งผลต่อทั้งกำไรและรายการอื่นที่คิดโดยมีรายได้เป็นปัจจัยหนึ่งในการคำนวณ จึงไม่แปลกเลยที่ความถูกต้องของรายได้จะได้รับความสนใจเป็นพิเศษจากผู้สอบบัญชี

สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึง คือ **ความเข้าใจในหลักการของ TFRS 15** ซึ่งคาดว่าสมาชิกทุกท่านคงเต็มอิมกับความรู้อันล้ำค่าเรื่องหลักการรับรู้รายได้ตาม **Five-Step Model** ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญกันแล้ว



FIVE - Step Model



1. **การระบุสัญญาที่ทำกับลูกค้า** โดยสัญญาอาจอยู่ในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษรด้วยวาจาหรือประเพณีปฏิบัติทางธุรกิจอื่นก็ได้



2. **การระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในสัญญา** เช่น การโอนสินค้าหรือให้บริการ หรืออาจเป็นชุดของสินค้าหรือบริการโดยในหนึ่งสัญญาอาจมีภาระที่ต้องปฏิบัติตั้งแต่หนึ่งภาระขึ้นไป



3. **การกำหนดราคาของรายการ** โดยต้องไม่รวมองค์ประกอบการจัดหาเงิน (ดอกเบี้ยจากการผ่อนชำระ) แต่รวมสิ่งตอบแทนที่อาจไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน และต้องคำนึงถึงจำนวนที่กิจการจ่ายชำระ



4. **การปันส่วนราคาของรายการให้กับแต่ละภาระที่ต้องปฏิบัติที่รวมอยู่ในสัญญา** โดยอ้างอิงกับราคาขายแบบแยกเทศ



5. **การรับรู้รายได้เมื่อกิจการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติแล้วเสร็จ** โดยจุดของการรับรู้รายได้แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1. รับรู้รายได้ภายในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง (Over Time) และ
2. รับรู้รายได้ ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (A Point in time)

ถัดมาในขั้นตอนการวางแผน เราต้องคำนึงถึง**ความเข้าใจในกิจการที่ตรวจสอบ** คือ ต้องทำความเข้าใจว่ากิจการที่เราตรวจสอบนั้นมีรายได้กี่ประเภท มีการขายในรูปแบบ เช่น การขายโดยมีเงื่อนไขการรับคืนสินค้าหรือการขายโดยมีการรับประกันสินค้า ฯลฯ เพราะแต่ละแบบอาจได้รับผลกระทบจากการนำ TFRS 15 มาใช้แตกต่างกัน ทั้งเรื่องวิธีการรับรู้รายการและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องปรับเพื่อรองรับการรวบรวมข้อมูลที่ต้องใช้ประกอบการคำนวณมูลค่าของรายได้

ต่อมาเราต้องพิจารณา**ผลการประเมินของผู้บริหารและการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบ** คือ วิเคราะห์ว่าผลกระทบของการนำ TFRS 15 มาใช้กระทบการรับรู้รายได้อย่างไรบ้าง ผู้บริหารประเมินผลกระทบตามหลักการของ TFRS 15 อย่างครบถ้วนแล้วหรือไม่ และที่สำคัญที่สุด คือ เราตรวจสอบอย่างไร และต้องให้ความสำคัญกับเรื่องใดบ้าง

เราลองมาดูตัวอย่างกันค่ะ กรณีที่กิจการขายโดยมีเงื่อนไขการรับคืนสินค้า (Right of Return) ถือว่ามี 1 ภาระที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งการรับรู้รายได้จะต้องสุทธิต่อจากประมาณการมูลค่าสินค้าที่อาจได้รับคืนเมื่อประมาณการได้อย่างน่าเชื่อถือ จุดนี้ TFRS 15 ไม่ได้เปลี่ยนจากหลักการเดิม ส่วนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นมาจากวิธีคำนวณประมาณการมูลค่าสินค้าที่อาจได้รับคืนซึ่งปรับใหม่ ดังนั้น การตรวจสอบของเราต้องคำนึงถึงวิธีการคำนวณและความสมเหตุสมผลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการคำนวณ เช่น

- พิจารณาว่าวิธีการคำนวณที่เลือกเหมาะสมกับลักษณะประมาณการของแต่ละกิจการหรือไม่ ใน TFRS 15 ระบุให้ใช้ได้ 2 วิธี ได้แก่ วิธีคำนวณมูลค่าที่คาดหวัง (Probability-Weighted) หรือวิธีคำนวณจำนวนเงินที่มีความเป็นไปได้สูงสุด (Most likely Outcome)
- พิจารณาว่าจำนวนสินค้าที่คาดว่าจะได้รับคืนซึ่งผู้บริหารประมาณการไว้สมเหตุสมผลหรือไม่ จำนวนดังกล่าวเป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้ในการคำนวณ ซึ่งส่วนใหญ่มักคิดเป็นจำนวนขึ้นหรือเป็นร้อยละจากจำนวนที่ขายไปโดยอิงจากข้อมูลการรับคืนในอดีต โดยเราอาจพิสูจน์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลการรับคืนในอดีตด้วยการสุ่มตรวจกับเอกสารการรับคืน

หรืออย่างกรณีที่กิจการมีโปรโมชั่นขายโทรศัพท์มือถือพร้อมแพคเกจค่าโทรศัพท์และค่าอินเทอร์เน็ต โดยผู้ซื้อต้องทำสัญญาบริการไม่น้อยกว่า 2 ปี จึงจะได้ซื้อเครื่องในราคาถูกมาก ข้อแตกต่างระหว่างมาตรฐานเดิมกับ TFRS 15 คือ การวัดมูลค่ารายได้จากการขายโทรศัพท์และรายได้ค่าบริการ จากเดิมที่เคยบันทึกตามราคาขายตรงๆ แพคเกจระบุว่าขายเครื่อง 1,000 บาท ก็รับรู้ ณ วันที่ส่งมอบเครื่องเท่ากับมีรายได้ 1,000 บาท กลับต้องมาคำนวณหาราคาขายแบบเอกเทศ (Stand-alone selling price) ของทั้งเครื่องโทรศัพท์และค่าบริการ ดังนั้น การตรวจสอบของเราต้องคำนึงถึงความถูกต้องของการประมาณราคาขายแบบเอกเทศนั้น เช่น ถ้ากิจการแจ้งว่าโทรศัพท์รุ่นนี้จะขายแบบแพคเกจเท่านั้นจึงขอเลือกใช้วิธีต้นทุนที่คาดว่าจะช่วยด้วยอัตรากำไร เราก็ต้องวางแผนทดสอบประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนและพิจารณาความสมเหตุสมผลของอัตรากำไรที่นำมาใช้คำนวณโดยอาจวิเคราะห์เปรียบเทียบกับการขายเครื่องรุ่นอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกัน เป็นต้น

สุดท้ายตอนสรุปผลการตรวจสอบ เราต้องประเมินผลกระทบต่อการแสดงความคิดเห็นต่อการเงิน คือ ประเมินจากหลักฐานที่ได้ระหว่างการตรวจสอบเพื่อสรุปว่างบการเงินได้บันทึกบัญชีและปรับย้อนหลังตามทางเลือกที่กำหนดไว้ใน TFRS 15 แล้ว ใช่หรือไม่ รวมถึงเปิดเผยในหมายเหตุครบถ้วนแล้ว ใช่หรือไม่ ถ้าใช่...ก็ไม่กระทบต่อความเห็น และอาจนำเรื่อง First-Time Adoption นี้เสนอเป็นข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่เน้นหรือเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters) ได้ หากวิเคราะห์แล้วว่าเข้าเงื่อนไขตาม TSA 706 หรือ TSA 701 นะคะ

การนำมาตรฐานใดก็ตามมาใช้เป็นครั้งแรกถือเป็นความท้าทายสำหรับทั้งผู้บัญชีและผู้สอบบัญชี ปีนี้ถึงเวลาที่ต้องใช้ TFRS 15 แล้วทุกท่านพร้อมกันหรือยังคะ



โดย.. นางสาวรุชนี พลาขจรศักดิ์
กรรมการในคณะกรรมการด้านมาตรฐานการสอบบัญชี
และเทคนิคการสอบบัญชี



TFRS 16 ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาแล้ว

สวัสดิสมาชิกทุกท่านครับ กลับมาพบกับอีกครั้งกับข่าวมาตรฐานฯ ตอนที่ 2 หวังว่าข่าวดีที่แจ้งไว้ในอดีตก่อนจะมีประโยชน์ต่อผู้ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินทุกท่านไม่มากนักน้อยนะครับ วันนี้ผมขออนุญาตมาอัปเดตข่าวคราวเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ: (PAEs) อีกหนึ่งฉบับให้กับสมาชิกทุกท่านทราบ

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมาเล่าสู่กันฟังก็คือมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า (TFRS 16) ปัจจุบันมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับดังกล่าวได้ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2562 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้กับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ทั้งนี้กิจการสามารถนำมาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ได้หากกิจการถือปฏิบัติตาม TFRS 15 ณ วันที่หรือก่อนวันที่นำ TFRS 16 มาปฏิบัติใช้ครั้งแรก แต่กิจการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าวด้วย

ดังนั้นกิจการใดที่เป็นผู้เช่าและมีรายการเช่าเป็นจำนวนมาก (โดยเฉพาะเดิมเคยบันทึกเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน) ต้องเริ่มประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับงบการเงินของบริษัท เนื่องจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้จะทำให้กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้ (Right-of-Use Asset) และหนี้สินตามสัญญาเช่าในงบการเงิน ส่งผลให้สินทรัพย์และหนี้สินของกิจการเพิ่มสูงขึ้น และส่งผลให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) มีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าวมักใช้เป็นเงื่อนไขในสัญญาการกู้ยืมเงินกับสถาบันการเงิน (Debt Covenant Condition) ดังนั้นอย่าลืมนศึกษาผลกระทบเพื่อหารือร่วมกับสถาบันการเงินเพื่อจะได้อแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างทันที่ทันที่กันนะครับ



ภาพรวมการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานฯ เรื่อง สัญญาเช่า (สัญญาเช่าดำเนินงานทางต้นฟู้เช่า)

ตาม TAS 17



..... สัญญาเช่า
ดำเนินงาน

ตาม TFRS 16



ท่านสามารถเข้าไปศึกษาเพิ่มเติมสำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ได้ที่เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี <http://www.tfac.or.th/Article/Detail/94713>

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข่าว อัปเดตที่พมบออกจะเป็นประโยชน์กับสมาชิกทุกท่านนะครับ และสุดท้ายขออภัยนะครับว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวจะกระทบเฉพาะกิจการที่ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ PAEs เท่านั้น...แล้วอย่าลืมติดตามข่าว ด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับนี้นะครับ

โดย..ฝ่ายวิชาการด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

Training & Seminar Course

- **หลักสูตร “นักบริหารกับการจัดทำรายงานความยั่งยืนและการวัดผลตอบแทนทางสังคม รุ่นที่ 1/62”**
วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 เวลา 09.00 - 16.30 น.
สมาชิก 4,500 บาท บุคคลทั่วไป 5,000 บาท (รวม VAT)
สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ โรงแรมปทุมวันปริ๊นเซส (MBK Center)
- **หลักสูตร “Chief Financial Officer Certification Program รุ่นที่ 22”**
ระหว่างวันที่ 24-25 พฤษภาคม และ 1, 8, 15, 22, 29 มิถุนายน
และ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 เวลา 09.00 - 16.30 น.
สมาชิก 69,550 บาท บุคคลทั่วไป 74,900 บาท (รวม VAT)
สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ โรงแรมบันยันทรี และ โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท
- **หลักสูตร “Beyond Treasury Management รุ่นที่ 1/62”**
วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 เวลา 09.00 - 16.30 น.
สมาชิก 4,000 บาท บุคคลทั่วไป 4,500 บาท (รวม VAT)
สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ โรงแรมปทุมวันปริ๊นเซส (MBK Center)
- **หลักสูตร “ทำความเข้าใจการวัดมูลค่ายุติธรรมตาม TFRS 13 รุ่นที่ 1/62”**
วันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 เวลา 09.00-16.30 น.
ราคาสมาชิก 1,800 บาท ราคาบุคคลทั่วไป 2,200 บาท
สถานที่จัดอบรมสัมมนา อาคารสภาวิชาชีพบัญชี ถนนสุขุมวิท 21

“
อ่าน Newsletter
ย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์
www.tfac.or.th

”



ดูรายละเอียดเพิ่มเติมและลงทะเบียนออนไลน์
ได้ที่ www.tfac.or.th
หรือ Scan QR Code เพื่อดูปฏิทินอบรมสัมมนาทั้งหมด

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี มิใช่การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย
ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหา ตัวเลข รายงานหรือข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มีความรับผิดชอบ
ในความเสียหายใด ๆ ไม่ว่าเป็นผลโดยตรงหรือทางอ้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไปว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในเอกสารฉบับนี้ไปใช้



จดหมายข่าว/Newsletter สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตพิเศษที่ 209/2552
ปณศ.(พ) พระโขนง 10110

สิ่งที่พิมพ์

- จ่าหน้าซองไม่ชัดเจน
- ไม่มารับตามกำหนด
- ไม่มีเลขที่บ้านตามที่จ่าหน้า
- ไม่ยอมรับ
- ไม่มีผู้รับตามที่จ่าหน้า
- เลิกกิจการ
- ย้าย ไม่ทราบที่อยู่ใหม่

เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 02 685 2500 โทรสาร 02 685 2501
(สถานีรถไฟฟ้า BTS : สถานีอโศก ทางออก 3) (สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน MRT: สถานีสุขุมวิท ทางออก 1)

Website : www.tfac.or.th , @TFAC.FAMILY